

Mesura de Govern

Implicació municipal davant la crisi humanitària a l'Àfrica Nord - Oriental.

Comissió de Presidència i Règim Interior de 21 de setembre de 2011

Introducció.

La pitjor sequera a l'anomenada Banya d'Àfrica en els darrers 50 anys està prenent unes proporcions de devastació en la població.

El Programa Mundial d'Aliments, la FAO, l'Agència de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR) ja fa temps que estan donant els senyals d'alarma però els Estats no estan responenent amb la urgència necessària. Passat l'impacte de les imatges dels primers dies, ara les capçaleres dels nostres informatius parlen de la nostra crisi financera i no pas d'aquesta crisi humanitària. Més de 10 milions de persones d'Etiòpia, Kenya, Djibouti i Somàlia estan patint els efectes de la pitjor sequera en anys, de la manca i encariment dels aliments bàsics i s'està arribant a unes taxes de desnutrició mai vistes.

Aquesta no és una crisi d'impacte immediat provocada per un fenomen natural com un terratrèmol, un tsunami o unes inundacions. Malauradament es tracta d'una zona on els mitjans de comunicació ens informen sovint de la inestabilitat política, dels estats fràgils, de la desnutrició i les malalties que hom pot considerar endèmiques de la zona.

Context

El nombre de persones afectades per la crisi alimentària ha augmentat l'últim mes de 10,7 a 13,3 milions de persones, i les zones afectades s'estenen majoritàriament per les regions de Somàlia i Etiòpia. La majoria dels afectats amb desnutrició aguda i deshidratació són infants. La llarga sequera provoca la mort d'animals i la desaparició de les collites, única font d'alimentació, habitualment ja precària. Els preus dels aliments bàsics són tan alts que la major part de la població no hi té accés.

A **Somàlia** les persones que necessiten ajuda urgent han augmentat de 2,85 milions a 4 milions i les regions afectades per l'emergència alimentària al país ja són 6. La situació d'inseguretat segueix latent i el grup terrorista Al-Shabab impedeix garantir la seguretat de la població i dificulta el transport de l'ajuda humanitària.

Kenya, on es troba el camp de refugiats de Dadaab, el més gran del món, és el lloc de destí de milers de refugiats somalis i de països veïns i també fa front a una crisi humanitària interna. La sequera ha empitjorat i no es preveuen pluges fins el mes d'octubre. La reducció de les reserves nacionals d'aliments i l'augment dels preus dels carburants fa que també empitjori la situació de les poblacions urbanes. Han augmentat els conflictes per l'aigua entre agricultors i pastors. El grau de malnutrició ja ha arribat a nivells d'emergència i la població que requereix ajuda alimentària urgent arribarà aviat a 4 milions.

A **Etiòpia**, l'escassetat d'aliments, aigua i serveis bàsics, així com la disminució de les pastures està devastant les comunitats de les zones agrícoles. A més, es preveuen inundacions el segon semestre de l'any a la zona oest. La població que necessita assistència ha augmentat de 3,2 milions de persones, a 4,5 milions. S'hi suma l'arribada de 20.000 refugiats sudanesos que fugen del conflicte armat declarat al país.

I a **Djibouti** són ja 146.000 persones que es veuen afectades per la sequera, incloses les zones urbanes, que també fan front a l'augment dels preus dels aliments i carburant.

Antecedents

En els darrers mesos ha augmentat el moviment de població cap als camps de refugiats instal·lats per l'Agència de Refugiats de Nacions Unides a Kenya i Etiòpia, camps com els de Da Daab a Kenya, que ja compleix 20 anys, té oficialment 450.000 habitants convertint-se "de facto" en la tercera ciutat del país. És important destacar com les autoritats de Kenya s'han fet càrrec de la situació i mantenen una estreta col·laboració amb els organismes internacionals que treballen a la zona. A Etiòpia s'està treballant amb la màxima coordinació amb el govern del país per al funcionament del camp de Dollo Ado. No és així a Somàlia, on la poca organització, el desmembrament de l'Estat i la guerra ha dividit pràcticament el país en zones mal governades per les faccions armades que volen controlar la població, fins el punt que les milícies islamistes van obligar a retirar-se a les organitzacions no governamentals que ajudaven a la població.

Les entitats de Barcelona que estan treballant a la zona i amb programes de cooperació, han estat des del primer moment de la crida, molt actives en la posada en marxa de mecanismes d'ajuda i coordinades al màxim per assegurar l'eficàcia i l'eficiència de les accions endegades.

Des de l'Ajuntament de Barcelona s'ha actuat en tres eixos de treball. Primer de tot assegurar la informació i la coordinació entre els diferents actors. Seguidament, activar el conveni d'emergència humanitària establert amb la Ong Farmamundi per actuació urgent sobre el terreny i, finalment, donar la màxima informació a la ciutadania perquè es conegui la situació i les organitzacions de la ciutat que estan sobre el terreny. A petició, doncs, de Farmacèutics Mundi, es va fer una primera aportació de 30.000 euros per material no alimentari per als camps de Kenya, un cop instal·lades les tendes per ACNUR, i estem en disposició d'ampliar, quan hi hagin demandes, fins esgotar la partida pressupostària d'enguany.

El Pla Director de Cooperació Internacional vigent de la ciutat de Barcelona, aprovat en consens amb les organitzacions solidàries de la ciutat i els partits amb representació al Consistori preveu diferents formes de cooperació, ja sigui bilateral, de ciutat a ciutat, de suport a les organitzacions i per casos d'emergència humanitària.

El mes d'Agost es va enviar una nota de premsa per recolzar la tasca que les Ong estan fent sobre el terreny i demanant la col·laboració de la ciutadania. També per difondre la seva feina s'han posat els OPIS de la via pública a disposició de MSF, ACNUR i Mans Unides per donar a conèixer els comptes de solidaritat i s'està preparant amb els mitjans de comunicació públics un esforç complementari per cobrir la crisi de la sequera a l'Àfrica i donar a conèixer les Ong implicades.

Malauradament la informació de que es disposa i es va actualitzant en les taules on l'Ajuntament de Barcelona està present, ja sigui el Comitè Català d'Emergències i Ajuda Humanitària que convoca la Generalitat de Catalunya i la taula de coordinació que ha establert la *Agencia Española de Cooperación Internacional*, ens avisa que aquesta crisi serà més llarga i continuada.

Objectius de la Mesura:

- Sensibilitzar a la població sobre l'abast d'aquesta emergència humanitària
- Demanar la col·laboració de la ciutadania donant suport a les entitats solidàries de la ciutat
- Agrair el treball de les organitzacions no governamentals i la coordinació davant la crisi i reiterar la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona
- Comprometre l'acció de govern municipal impulsant mesures concretes tant a nivell de informació, d'acció i de coordinació.

Accions a emprendre.

- L'organització, producció i difusió de campanyes de sensibilització ciutadana sobre la crisi alimentària a la banya d'Àfrica, mitjançant la utilització d'espais i suports públics a la ciutat, material divulgatiu, etc...
- Recordar en les commemoracions institucionals al voltant del dia 17 d'Octubre, instaurat per les Nacions Unides com a Dia Internacional per l'Eradicació de la Pobresa, el compromís cap a l'Àfrica
- Donar suport a les ong de la ciutat. Preparar una compareixença amb les associacions i organitzacions no governamentals per informar a la ciutadania de quines són les entitats de Barcelona situades sobre el terreny i els projectes i països on destinen els fons recaptats
- Col·laborar amb els mitjans de comunicació per difondre entre la població la tasca que fan les organitzacions de cooperació i els comptes de solidaritat que tenen oberts demanant el recolzament econòmic per als seus projectes.
- Destinar a Farmamundi (pel conveni vigent) els saldos de les partides d'emergències del pressupost 2011 per un nou enviament els propers dies i incrementar en la mesura que sigui possible en el pressupost de 2012, les partides d'ajuda humanitària per donar resposta des de Barcelona a la crida realitzada.
- Informar un cop es doni per tancada l'emergència, als òrgans i comissions corresponents, de les accions endegades i resultats aconseguits

Finalment, volem destacar la feina que les organitzacions solidàries de la ciutat han fet els darrers anys i, recentment aquest estiu en el moment de la crisi, i la continuïtat del compromís que tenen amb les seves contraparts tant a Kenya, a Etiòpia i a Somàlia. És per això que l'alcalde de Barcelona va voler visitar la seu de Metges Sense Fronteres a Barcelona i en una reunió amb els responsables de l'operatiu, conèixer de primera mà les tasques que s'estan realitzant i agrair l'esforç a totes les organitzacions que treballen per pal·liar els efectes de les crisis humanitàries que se succeeixen arreu del món.